

szekesztoseg es kiado hivatal

Szekesnyit-utca SIMON-ház Kunz József ur
Kereskedesével szemben.

HIRDETME NYEK.

előzetési pénzek és a kiadás körüli panaszok
valamint a lap szellemi részét illető
minden körülmények sde intézendők.

Bérmuntelen levelek csak ismert kezektől
fogadtatnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVÜ PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előzetési ár:

Helyben bához hordva vagy vidékre postán
küldve:

Egész évre	10 frt — kr.
Félévre	5 frt — kr.
Negyedévre	2 frt 50 kr.
Egy óra	1 frt — kr.

Hirdetési díj:

Öt-hasábsorospetitsor egyszeri beiktatásáért 5 kr
Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr
Nyiltér 4 hasábsor petitsorát 20 kr.

XIII. évfolyam 1886.

Debreczen. Hétfő szeptember 27.

189. szám.

A párt-élet.

„A pártok nem mozognak úgy mint
máskor, pedig a jövő év elején már öt
évre választjuk a képviselőket.“ Ezt a
megjegyzést tette előttünk valaki a na-
pokban, s igaza van. Mintha bizonyos
falsultság vett volna erőt a kedélyeken.
Alig olvasunk valamit a pártok szervez-
kedéséről, s a szokottnál kevesebb szám-
mal tartott beszámoló beszédek is na-
gyobb hatás nélkül multak el.

Magyaroztatát találjuk ennek részben
abban is, hogy a külföldi események ez
idén, nagy mértékben igénybe vették fi-
gyelmünket és érdeklődésünket. Tudjuk,
érezzük, hogy a külső helyzet alakulása
igen közelről érinthet bennünket, s nem
lehetünk aggodalom nélkül.

De magyarozhatjuk a párt-élet fel-
tűnő csendességét abból is, hogy az
ország a két ellenzék működése iránt
többé semmi várakozással sincsen. Ez
oly tény, melyet semmiféle ellenzéki okos-
kodással eltagadni nem lehet.

A függetlenségi párt fiatalabb tag-
jai maguk beismerik, hogy a párt eddigi
politikája és taktikája sem a hazának,
sem a pártnak nem használt, s szeretné-
nek a takticán változtatni, de nem mer-
nek előlépni, félnek az öregektől. Vidéki
lapokba írogattak cikkeket azon irány-
ban, hogy a párt menjen be a delega-
cióba, de — úgy látszik — nem fogják
szóba hozni most még a kérdést a párt-
értekezleten, mert fő közlönyük és Kos-
suth Lajos kijelenti, hogy ez idő szerint
szó sem lehet a pártban olyféle irányza-
tról, mely a delegációban való részvét-
ellel volna összefüggésben. Ez előleges
visszautasítása a kísérletnek.

A választó közönség pedig érzi,
hogy csupán a függetlenségi elvek han-
goztatása nem elegendő az üdvösségre.
Azt is látja, hogy a mai európai helyzet

a közjogi alap bolygását hosszú időre
lehetetlené teszi. Ezért óhajtanak a
párt fiatalabb tagjai az elvek fenntarta-
sával actívusabb politikát űzni a közjogi
alap keretén belül, mert tapasztalják,
hogy a választó közönség már elégedet-
len és nyugtalan.

Még ennél sokkal kényelmetlenebb
helyzetben van a választó közönséggel
szemben a mérsékelt ellenzék. Nem tudta
semmiképen meggyőzni az országot arról,
hogy jobban tudna kormányozni, mint a
szabadelvű párt kormánya. Birált, kifo-
gásolt mindent, de egy kérdésben sem
adott határozott programot. Nem adott
pedig azért, mert például a legelőnyö-
sebb belügyi kérdésekre nézve sincs meg
a pártban a kellő egyetértés. Akárhány
kérdésben nyilvánosan ellentmondtak egy-
másnak a képviselőház üléseiben, s így
történt, hogy az, a kit a párt második
vezérének tartottak, a mult ülészakban
kilépett a pártkötelekből; a kilépést pe-
dig indokolta azzal, hogy a liberális fel-
fogásnak sokszor nem tudott érvényt sze-
rezni pártjában.

A mérsékelt ellenzék megmaradt
pártvezére Jászberényben a kormány
megbuktatására szövetséget ajánlott a
szélsőbálnak. Ezzel csak elárulta azt a
nagy gyengeséget, melyben pártja a
jövő választásokkal szemben leledzik.
De nem hiszszük, hogy a szélsőbál el-
fogadja a szövetséget a mult ülészak-
ban történtek után. Az a kormánycsere,
melyre a mérsékelt ellenzék törekszik,
semmiben sem mozdítaná elő a függet-
lenségi párt céljait, s a függetlenségi
pártnak vissza is kell riadnia attól az
erkölcsi felelősségtől, melyet a mérsékelt
ellenzék javára szolgáló kormánybuktatás-
sál illetőleg magára vállalna.

Azt körülbelül tudja már a függet-
lenségi párt, hogy szép beszédei dacára

Apponyi mennyit ér. Nehány napja igen
találólag jelezte ezt egy fővárosi el-
lenzéki lap: nem határozott egy irány-
ban sem, nem őszint.

Igy meggyünk a választások elé.
Csoda-e, ha közönyt tapasztalunk a párt-
életben az ellenzék részéről? A szabade-
lvű pártnak nincs oka korábban mozogni,
mintsem a helyzet és a választási idő-
szak megkívánja. Erezzük mi is a helyzet
súlyos voltát sok tekintetben, de bíunk
abban, hogy a szabadelvű párt megállja
helyét, s annak éppen most nem lát-
juk szükségét, hogy belső rázkódásokok-
nak és aggodalmoknak tegyük ki az or-
szágot.

A közlekedési miniszter lemondása.

A hivatalos lap legújabb száma a következő
kir. kéziratokat közli:

Kedves báró Kemény!

Midőn Önt saját kérelme folytán köz-
munka és közlekedésügyi magyar miniszteri
állásáról felmentem, indítatva érzem Maga-
mat, hogy valamint jelenlegi, egy előbb vi-
selt hivatali állásaiban is fáradoztatlan buz-
galommal kifejtett odaadó tevékenysége és
hasznos szolgálatait változtatlan kegyel-
mem állandó biztosítása mellett, Önnek tel-
jes elismeréssel ezennel kif-jezzem.

Kelt Bruckben 1886 évi szeptember
hó 19-én.

Ferencz József s. k.

Tisza Kálmán s. k.

*

Kedves báró Orczy!

Magyar miniszterelnököm előterjesztése
folytán Önt a közmunka és közlekedésügyi
magyar minisztérium ügyeinek ideiglenes ve-
zetésével ezennel megbízom.

Kelt Bruckben 1886 évi Szeptember
hó 19-én.

Ferencz József s. k.

Tisza Kálmán s. k.

Országgyűlés.

Debreczen 1886. szept. 25.

A képviselőház a szünet-után ma tartá
első érdemleges ülését, melyben tárgyalta és
elfogadta Fiume és a nyugati kikötők
közti fentartandó rendes gőzhajózási összekö-
tetéséről szóló törvényjavaslatot. Hegedűs
Sándor előadó behatóan indokolta a javasla-
tot, mely ellen Apponyi Albert gróf azt
hozta fel, hogy az „Adria“ társaság sokkal
gyengébb, hogy sem tengeri hajózási nagy
érdekeinek megfelelően képes legyen, s a sub-
ventió fölemelésével sem lesz képes fel-da-
tainak elegend tenni. Az osztrák-magyar Lloyd-
dal fennálló szerződés még csak egy évig
tart ennek lejártát kellene bevárni, s az an-
nak nyújtott tetemes subventióval magyar
gőzhajózást teremteni. Ez irányban határo-
zati javaslatot is ad be Helldorff Ignác. Ap-
ponyi ellenében védelmébe veszi a javaslatot
s indokolja az „Adria“ támogatásának szük-
ségét — magyar érdekek szempontjából.

Bethlen Ödön gróf ellenzi a javaslatot s
az „Adria“-nak, mely szerinte szükségtelen,
sőt ártalmas számos fogyatkozást hozza fel.
Csernátony a ház által élénk és oszta-
latlan figyelemmel kísért beszédben oda
nyilatkozott, hogy maga is áldásnak tekinté
az ország névére, ha a „Lloyd“-dal fennálló
szerződés nyugtától megszabadulna, de épen
a magyar tengeri hajózás érdekében az „Ad-
riát“ támogatni és erősíteni kell. Pártolja a
javaslatot.

Miután még Szécsényi miniszter
és Hegedűs előadó a javaslat mellett,
Apponyi újra ellene nyilatkozott, a törvény-
javaslat általánosságban (a szabadelvű párt
és a szélsőbál hozzájárulásával) nagy többség-
gel s reá részleteiben is elfogadtattott.

A napirendre vonatkozó egy kis szöve-
t után elhatározottat továbbá, hogy szerdaig
nem lesz ülés, — szerdán pedig a vámsző-
vetség megújítására vonatkozó törvényjavaslat
kerül tárgyalás alá.

Végül Rácz Géza antiszemita irányu
interpellációt terjesztett elő.

A mai ülés előtt a megválasztott bizott-
ságok közül megalakult tíz.

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája

Az első tiszteletdíj.

Irta: Serédi Jenő.

Gömör Béla egyike volt azon fiatal
embereknek, a kik egy-egy vidéki város kö-
zönsége előtt mint „tehetséges, fiatal írók“
ismeretesek.

Gimnázista korában az önképző kör
jegyzője volt. Az iskola költő jelöltjei úgy
rettegtek tőle, mintha ő lett volna Gyulai
Pál. Ő volt az önképzőkör legkegyetlenebb
kritikusa. Jaj volt annak a fűzfá-poétának, a
kinek verse az ő kezébe került.

Ha elérkezett az önképzőkör zárúne-
péje: Béla zsebe megtelt aranyakkal. A
pályadíjak legnagyobb részét elhalasztta pá-
lyatársai elől. A titkár alig győzte a sok
„érdemkönyvbe írásra méltó“-nak ítélt művei
címeit felsorolni. Szóval ő volt az iskola
„halhatatlan“-ja.

Évek multán írogatni kezdett a szülő-
városában megjelenő heti lapokba. Az olva-
sók gyakran találkozhattak nevével a tárcza
rovatban. Lassanként aztán megkedvelték,
költeményeit, elbeszéléseit tetézést arattak
s Bélat 17 éves korában már városszerző-
t mint „tehetséges, fiatal író“-t emlegették.

Es Béla még sem volt boldog.
Volt neki egy hamiskás, pajkos leányro-
kona, a ki apró bosszantásaival nem egy ke-
serű órát szerzett neki.

Mindenki dicsérte, csak ő nem.
— No bizony, nagy dolog! — szokta
mondogatni, amint Béla egy-egy nyomtatott
versét mutatta neki — uton-utófélen terem az
ilyen vers. Ne bízd el magad Béla lellem.
A szerkesztők azért nyomtatják ki a
verseidet, mert épen nincs a kezüknél más.
— Olvasd el a szerkesztői üzenetek-et;
bűszkélkedék Béla.

— Lári-fári! Egy szó sem igaz abból.
Be nem küldött dolgozatokra válaszolnak ott

abban a rovatban. Ezzel is telik a lap. Az
egész csak „svindli.“

— De...

— Avagy ha nincs igazam, s te csak-
ugyan jeles költő vagy (a gonosz még mo-
solygott is hozzá, hogy Bélának annál job-
ban fájjon), akkor miért nem adnak neked
tiszteletdíjat? Az igazi írókat arannyal fize-
tik. A multkor mondta Géza bácsi, hogy ő
öt aranyat kapott egy cikkéért. Hát te
miért nem kapsz? Azért, mert nem tudsz jól
írni mert csak amolyan ineci fincsi skribler
vagy!...

Béla nem tudott felelni. A tiszteletdíj
kérdése volt amugy is az ő Achilles sarkai.
Lesütötte a szemét s csak irult-pirult.

— Na ugye megakasztottalak szellemi
nagyságodban? Hát ér az olyan munka
valamit, aminek nincs egy garas ára haszna?

— Jövőre kérem fogok, még pedig vala-
melyik fővárosi lapról.

— Attól ugyan nem kapsz.

— Fogadjunk.

— Jó, de mibe?

— Ha közlik a cikkemet s díjaznak
érte, megcsókolsz és nem fogsz többé soha ez
életben bosszantani.

— Hát annyira fáj az neked, ha hében-
korban kötődöm veled?

— Fáj, mert...

— Mert?

— Ne kérdezd tovább. Igérd meg a
mire kérlek. Még holnap befogom küldeni a
cikkemet.

A kis gonosz tevő kigyuladt arcz-
czal távozott, Béla pedig sértődött önérettel
fogott hozzá a cikke megírásához.

Beküldte és a cikke csakugyan közölve
is lett, de hogyan? Az egész elejétől végig
át lett dolgozva. Rettenetes munkát végzett
a szerkesztő irodája. Alig ismert rá a saját
eszméire. Sőt még a nevet se tartották érde-
mesnek a cikke alá bigygyesztetni. Egyszerű
G. B. jelölte a szerzőt.

Szólni se mert a rokonának, szinte hal-

lani vélte annak gunyos megjegyzéseit, s hogy
mentőszközhöz folyamodjék, irt a szerkesz-
tőhöz a tiszteletdíjiáért.

Na hiszem megis járta vele!

A szerkesztői üzenetek közt a saját ne-
vének teljes kitétele mellett a következő vá-
lasz jött a lapban:

„Kezdek, kiknek dolgozatait nem kis
veszéltséggel át kell javítani, tartásuk jutu-
lombdíjaknak azon kitüntetés, hogy cikkeik
buzdításul megjelennek.“

Kijött a lapot kezéből, mintha csak
egy dézsa vízzel öntötték volna nyakuk. Csü-
geteg arczczal nézett maga elé.

Ekkor egy árny suhant a háta mögé.
Gyöngye karok fűződtek a nyaka köré s egy
csók, forró, dejes tüzet érz a homlokán
átvillani le egész a szíve közepéig.

Megfordult, s a köztűzködő, pajkos leány
ka könyvelt, szomorú arczát látta maga előtt.

— Szólj, mi lett? Megbántott valaki?

— Nem, de olvastam a szerkesztői üze-
netet. En voltam oca megaláztatásodnak és
az nekem fáj.

— Fáj? — Igazán? — — — Oh
én akkor boldog, nagyon boldog vagyok. Egy
kedves nő lesz az én első tiszteletdíjam.

Az is lett. Gömör Béla nőül vette a
rokonát. Később hírneves író lett belőle,
aranyakkal fizették cikkeit. De a legelső
tiszteletdíja többet ért neki még akkor is a
világ összes aranyánál.

Halálbüntetések a közép korban.

Különböző idők s különböző népek köz-
mívelődési viszonyai szerint, nagy változa-
tásokon látjuk keresztül menni az igazság
szolgáltatást. Kivált a halálbüntetés azon for-
duló pont, melyet illetve az ember nézete
gyorsan s ellentétes irányban változott.

Mig jelen korunkban oly államokban,
minők Holland, Portugalia, és Schwéiz a ha-
lálbüntetést teljesen eltörölték, s a tudós vi-

lág előtt az ily büntetés jogosultsága vitat-
kozás tárgyát képezi, addig a középkor szel-
lemével nem csupán a halálbüntetés, de az
azt megelőző válogatott kínzást is helyeava-
lónak találjuk.

E kínzásokat „vallatás“-nak nevezték s
már magában ez a szó annak idejében oly
borzasztó hatással volt, hogy mindenki ret-
tegett tőle, főleg ha tekintetbe vesszük, hogy
sok ízben hamis tanuvallomás alapján ártat-
lanokat is alávetették e kegyetlenkedésnek.
Talán a középkor marciális áramlata
fejtheti meg, hogy a humanitás és ember-
mértőiség akkor idegen fogalmak valának. —
Csak így menthetők az akkori törvénykezés
galád visszaélései, miket „vallatás“ címén
eszközöltek, úgy hogy sok ízben már a val-
latás fölöslegessé tette a halálbüntetés vég-
hezvitelét, miután a vádlott még a mielőtt e
a verpadra vitték volna kiszenvadett.

Sőt nem is annyira a tulajdonképeni
középkorban, mint inkább a XV—XVIII. szá-
zadban volt napirenden e beszámíthatlan ke-
gyetlenkedés. V. Károly törvénykezési ujta-
sása, bár sok tekintetben méltányosabb volt,
mégis az idők szelleméhez alkalmazkodva
megtartotta mind a halálbüntetést, mind a
kínvallatást. Az igazságtalanság nem lön
ez által enyhítve, sőt mintegy szankcionálva
a legborzalmasabb erő-zaknak vetette meg
alapját.

Eleinte a bitófa volt a legegyszerűbb
eszköz, melynek segítségével a halálra ítéltet
életétől megfosztották. A dolog nem járt sok
ceremoniával; az illetőt egyszerűen kivít-
ték a falu végére s ott a legelső fára fel-
kötötték. Csak később csinálódott a tulajdon-
képeni akasztófa, egy három czölöpből ös-
szeállított eszköz, mely a cölpra alkalmának
bizonyult. Ilyen akasztófa annak minden ide-
jében minden város s helység kapuja előtt
főlt állítva, mintegy a folyton örkődő
igazság szimboluma gyanánt. De miután en-
nek felállítására becs elen munkának nyilvánít-
tatott, minden kézművesnek kötelességévé

Külföld.

A bolgár események. A „Pol. Corr.” jelentése szerint diplomáciai körökben a bolgár ügyek elhúzódó fejlődését kedvezőtlennek tartják, amár azt hiszik, hogy Oroszország nem a bolgár érdekeket, hanem a bolgár érdekeket szemközt is sürögő szükségnek tartják a fejedelem választás sürgetését.

Az angol parlament ülései már elnapoltattak. Az ezen alkalomból tartott trónbeszéd a külhatalmakkal való viszonyt barátosnak mondja. A bolgár hadsereg egy részének föllázadása Sándor fejedelem lemondását és regnasság alkottatását maga után, mely jelenleg a fejedelem kormányzatát vezeti. Előkezületeket tesznek új fejedelem választására a berlini szerződésnek megfelelően. A portának a berlini szerződés aláírásának intézett körlevelére adott válaszában — folytatja a trónbeszéd — ki jelentem, hogy a mi Angolszágot illeti, semmiféle szakiás sem fog történni azon viszonyokban, melyek bulgáriát illetőleg szerződésileg biztosítottak. — Használó ígéretet tettek a többi hatalmak is. A trónbeszéd továbbá tudatja, hogy bizottság alakított, mely az oroszág bérlet rendszer és ottani földirtók megvásárlásának kérdésével fogja vizsgálatát tárgyalni és utal azon nyilvánvaló óhajra, hogy a birodalom egyes részei szorosabban fűzzenek egymáshoz.

Országos érdekű mozgalom Debreczenben.

Lengyel Imre urnak a deb. dalárda tiszteletbeli elnökének az orsz. dalárszövetség újra szervezése ügyében elfogadott, s terjesztésre az ország összes dalárainak megküldött fontos indítványa így hangzik:

Alig pár hó múlva már 8 éve lesz, mióta a debreczeni dalegyület azon időben még alig üsmert csekélységgel elnöki székére emelte s midőn pár év előtt arról teljes határozottsággal visszaléptem, nem bocsátott el, hanem éltémfogytig magához csatolt.

Természetesen fogja tehát találni az igen tisztelt választmány, ha én csekély tehetségetem jövőben az egyület érdekei előmozdítására igyekezem felhasználni, ha a debreczeni dalegyületnek állandóságát s annak folytonos előhaladását óhajtván, tűnődve gondolkodom azon, miképen lehetne azt, minden eshetőségekkel számot vetve oly módon biztosítani, hogy az egyület tevékenysége és munkássága ne csak kérdésessé ne legyen, hanem még ne is lankadjon.

Már e helyen nyíltan és bátran kimondom, hogy én nemcsak a debreczeni, hanem az ország egyetlen dalegyületének állandóságát sem látom az eddigi alapokon, az országos dalárszövetség jelenlegi szervezete mellett biztosítva, sőt ösztönözve kifejezést adok azon meggyőződéseimnek, hogy a jelenleg fennálló dalegyületek közül többen kénytelenek lesznek már a közeljövőben tevékenységüket beszüntetni s talán a szövetségből is kilépni. — Ezen bajon segíteni kell, a veszélyt bekövetkezése előtt el kell hártani! Midőn mult évi Márczius havában az

tétetett az akasztófakészítésben résztvevni. Ács adta a czölöpöket, korács a vaspántokat, szökeket, molnár a hácsót, stb. Undorító szokás volt, hogy a kivégzettet nem vették le az akasztás után a bitófáról, hanem hosszabb ideig ott hagyták közszemlén a lakosság elrettentő példájul s a varjak eledeleül. Ha pedig valamely halálraítéltnak sikerült szöknie által megmenekülnie, akkor legálább a nevét akasztották föl.

Halálos ítéletet kimondták házasságtörés és gyilkosság esetében, az utóbbit ha szabadszülötten követek el; de sokszor a lopás is akasztófára vihette a bűnöst. Az akasztást az ítélet kihirdetése után rögtön a bírág legfőbbika foganatosította. Idővel a hóhérság hivattalá változott, sőt halálraítélteknek megkegyelmeztettek, ha hóhérokká lenni késznek nyilatkoztak.

Egyike a legrégibb keleti halálbüntetésnek továbbá a lefejeztetés, mely az előbbinél enyhébb büntetésnek tekintetett, mert állítólag nem volt, mint amaz, beestelen.

Németországban karddal, Angolszágban bárdal történtek a lefejeztetések. Fejvesztésre ítélték mindazokat, kiket a szándékos emberölés, rablás, gyújtogatás vagy árulás vádjá terhel. A kénejséggel valódiot szintén lefejezték s kivégzés után testét két részre s eltek. Mindkét nő a test egy-egy részét kapta.

E két halálnem azonban a legegyszerűbb később e téren találcenyobbak s a hagyományokban válogatosok lettek a törvényhozók kezébe. Hogy minél inkább elriasszanak mindenkit büntettek elkövetésétől, annál borzasztóbb módokat eszeltek ki a kivégzés külföldisége terén. V. Károly törvénykezése kétféle halálbüntetést különböztetett meg; az egyszerűt és szigorítottat. Az első osztályba soroltatott: az akasztás és fejeztetés; a másodikba: a tűzhalál, a vízbejuttatás, a kérekbe történés és felégyeltetés.

A tűzhalált máglyán szenvedték az eli-

1884. évi tevékenységről s együletünk kkor állapotáról évi jelentésemet előterjesztettem, méltóztatik rá emlékezni, hogy abban egy szerény buzdítás is foglaltatott a pécsi országos dalárszövetség előkészületeire vonatkozólag, azt mondtam és azt később is, mikor alkalmam nyílt, ismétlem, hogy együletünk eddigi sikereire a koronát Pécsen fogja feltenni. Ez volt nekem teljesen biztos alapra fektetett meggyőződése, és hogy még is csalatkoztam, az nem együletünkön mult, hanem azon elharapódzott kóros állapot okozta azt, mely fájdalom, az országos dalárszövetséget alkotó tagegyületek némely részénél annyira elterjedt, hogy ez, ha kellő időben nem orvosoltatik, biztos pusztulást vezet.

Tisztelt választmány! En előttem az ország minden dalegyületének első és elengedhetetlen célja a nemzeti dal mívelése, fejlesztése, tökéletesítése, a művészet szívon: ara emelése, és pedig első sorban magyar nemzetiiség szempontból, hogy ez által is fajunk nyelvének fennmaradása s felvirágzása biztosított és midőn azon működő tagok, a kik az élet gondjaival elfoglaltak, a nyuglomra rendelt időjökől, az éjszakából hetenként kétszer, háromszor, sőt némelykor mindennap, a tanulásra pár órát fordítanak, nem gyermekjátékok őrnek, nem játszóknak, — mint némelyek mondják — hanem a tauteremben nagy és fontos nemzeti missiót teljesítenek, a haza és nemzet oltárán áldoznak, mely tiszta, őszint hazafiságuk nem kicsinylést, hanem a valódi hazafiak elismerését és hála-ját érdemlik ki.

Mire való már most az országos dalárszövetség és a két évenként tartani szokott dalárszövetség? Szerintem eszköz arra, hogy a tagegyületek nemzeti missiójukat teljesíthessék, nem pedig cél, a melyért az együletnek működni és oly elvisehelhetlen anyagi áldozatokat kellett hozni...

Azonban én már régebben szemléltem, a legutóbbi országos dalárszövetség pedig megdönthetetlen meggyőződésemmé lett, hogy hazánk minden taggyületei az országos dalárszövetséget tekintik czéljának és jelen viszonyok között azt kénytelenek tekinteni a melyre és a melyért áldoztak, futottak és fáradoztak és a mellett tulajdonképeni egyedüli célja a nemzeti dal mívelése, teljesen háttérbe szorult, mert hiszen nem lehet ignorálni a tényeket, hogy minden országos dalárszövetség után egy nagy pihenés, egy nagy pangás áll be, majd álló esztendeig, — aztán jönnek a verseny darabok készítése és a nemzeti dalok mívelése, háttérbe szorult, mégis a működő tagok a szó szoros értelmében elcsigáztatnak. — Ez tehát nézetem szerint tarthatatlan állapot.

De tekintünk a helyzetet más oldalról is, nézzük az anyagi szempontokat.

Nyílt titok, hogy a tagegyületek legnagyobb része vagyonnal, alapítvánnyal nem rendelkezik, — a fentartásra szükséges pénzt minden egyület saját közönsége áldozatkészségéből fillérenként gyűjti össze, — és midőn nagy nélkülözések között és legtöbbször a dalművészetbeni tökéletesedés rovására, valamely észzeget megtakarít, az utolsó krajczárig elviszi a két évenként tartott dalárszövetség, honnan mindanyiszor sokak által hitványan tartott, egyáltalában nem méltányolt dícsősséggel, de üres pénztárral tér vissza és kétségessé lesz további fenállhatása.

töltek, a boszorkányoskodás, templom kirablás, sirbontás és mérgezés büntette miatt. Az ítélet így hangzott: „Eggetessék el testét, csontostul börtöstül, szőröstül börtöstül, porrá és hamuvá.”

Pénzhamisítókat és szülőgyilkosokat forró olajban ölték meg. Súlyosbított körülmények között az elítéltet előbb izzó harapógókkal kintózták, vagy kezét lábát lemetaszták. A gyermekgyilkosokat még borzasztóbb módon pusztították el. Ugyanis nyakig a földbe ásták, aztán egy hegyes fadorongot keresztülzúrtak rajta, úgy hogy a szerencsétlen ilyként fölpékelve, a legrettenetesebb kínok között mult ki. Később a halálnemet a vízbejuttatással enyhítették. Ennek többféle módzata volt használatban. Vagy egyszerűen követ kötöttek a bűnös nyakába vagy zsákba kötözve dobták a folyóvízbe. Római szokás szerint ez zsákba még egy kigyót, egy kuttyát, egy kakast és egy macskát is belekötöttek.

Az agyonkövezetés ritkán fordul elő mint bírák által hozott halálítélet. annál sürűbben mint a föllázadt nép ítélete. Rendszerűen történt, hogy az elítéltet egy cölöphöz kötötték s addig dobták meg súlyos kődarabokkal, míg ki-zenvedett.

A felégyeltetés egyike a legkegyetlenebb halálbüntetéseknek, miket emberi törvénykezés valaha szabott. A delikvens kezét lábát lovakkal láncolták, aztán a négy ívet addig hajtották négy különböző irányba, míg a szerencsétlen teste rongyokká szakadt. Az 1532. törvénykezés a honarúlást rendelte ilyképen büntetni.

A legmegbecsteltetőbb halálnemnek azonban a kerékbe történést tartották, melyet rablógylkosok, államkébeontók, bonarukok és gyújtogatók fejére mondtak. Ezt kétféle módon foganatosították: föllőről és alulról. Az előbbi kevésbé kínos, amennyiben először a halálra ítélt fejét és mellét zuzta össze, s így rögtön megadta neki a kegye

Tekintsük csak saját együletünket. Hat év alatt három dalárszövetségen szerepelt; a kolozsvári 530, — a miskolci 650, — és a pécsi 1100 fribba került, együtt tehát 6 év alatt költöttünk az országos ünnepekre — összesen 2300 fribot, — mint saját fentartásunkra, mely óriási kiadással szemben vajon megfelelő-e a szellemi haszon? egyáltalában nem, sőt kimerem mondani, hogy ama nagy áldozatok árán szereztünk tanúságos, de szomorú tapasztalatokat, meggyőződünk arról, hogy a központi kormányzat felemészti a nagy jövedelmeket a nélkül, hogy annak fenntartására is máról holnapra biztosítva lenne — megtanultuk azt, hogy az országos dalárszövetség az egyes dalegyületek érdekei előmozdítására, szellemi fejlesztésükre mit sem tesz, — és tapasztaltuk azon legszomorúbbul valót, hogy a testvér dalegyületek között a remélt és várt egyetértés helyett visszavonás, irigység, ne mondjam ellenséges indulat fejlődött ki, melynek különösen a pécsi dalárszövetség volt igen elszomorító bizonyága, hol a tapasztalatlan eljárás már tényleg elvetette az egyetértés magvát megteremtette a közönnyt, és félt, hogy a Szegeder tervezett dalárszövetség részvétlenség miatt, vagy éppen meg sem tartható, vagy pedig nemzeti önértéket sértő módon eltörpült leendő.

Azt hiszem tekintetes választmány, hogy e káros jelenséget mindenki tapasztalta, észlelte, és hazafiúi kötelesség az orvoslás módjáról gondolkozni, míg e baj élessé és gyógyíthatatlanná nem válik, és erre nézve szerény nézetem szerint van igen egyszerű és tisztességes, a czélt egyáltalában nem veszélyeztető, sőt szerintem egyedül biztosító út és mód melyre alább rá fogok térni, hanem előbb egy futó pillantást kell vetnünk saját helyzetünkre.

Kétségtelen tény, már ma látható, hogy a legbuzgóbb igyekezet mellett sem vagyunk azon anyagi helyzetben, hogy az 1888. évi szegedi dalárszövetségen részt vehessünk, és erre nem is szükséges véleményem szerint törekedni hiszen más együletek éppen azt teszik, évek hoszu során át elmaradnak a versenyekről — mint a pesti és budai együletek melyeket sem Kolozsváron sem nálunk, sem Miskolcon nem látunk; az alatt megismosodott, vagyoniilag gyarapodhatott, az önképzés munkáját akadálytalanul végezhetette és most Pécsen tőmjéneztek, sőt a Juri által kitüntetés mellett még a losonci egyület ajándékára is ő ítéltetett méltónak, tehát a kényelem, a vagyoni takarékság még a bírák bizottságok előtt is előnyre vált. — Vajon ezek után mi indító ok, vagy ösztön lehet arra, hogy minden dalárszövetséget látogassunk.

Ha mi itthon maradunk, kényelmesen, tulerőfeszítés nélkül de állandóan tanulunk, bizonyosan legjobban megoldottuk hazafias feladatunkat, szolgálunk saját közönségünknek, melynek existenciánkat köszönhetjük, és azt hiszem hogy az jövőre is hálás lesz irányunkban.

Ezek után áttérek a fentebb jelzett kóros állapot orvosoltatása módjára, mit az eddigiekből már is ki lehet következtetni.

Nézetem szerint a debreczeni dalegyületnek azon alapon, hogy egyenlőre tagja maradván ugyan az országos dalárszövetségnek, néhány évig a dalárszövetségeken nem működik, hanem itthon saját belátása szerint újabb nemzeti dalok betanulása által ösmereit

lemdőfést, az utóbbi embertelen és iszonyú, először láb- és térdcsontjait s csak azután felső testét agyonropogtatva. A lefejeztetést is sok ízben a kerékbe töréssel súlyosbították; ugyanis már a fejesztés után a törzset kerékbe törték, a főt pedig karóba húzták, s a bűnös holttestét így két részben állították közszemlére.

Ma már a halálbüntetést illetőleg egészen más nézetek uralkodnak. Egyrészt kiküszöbölték a kegyetlen kínzásokat, az összes szigorított halálnevet; másrészt mindenesetben a legegyszerűbb, leggyorsabb, bírtes és lehető fájdalomtan kivégzést választották, sőt ami humanus szempontból szintén nagy haladás: eltörölték a halálbüntetéseket nyilvános jelegélt. A halálos ítélet kihirdetése az utolsó nyilvános törvényszéki ülés valamely bünygyben, ezután a delikvens a fogházba visszatér s többé nem látja a külvilágot: egy két nap lefolyása után a fogház udvarán véghez viszik rajta a kivégzést, csak nagyon kevés szemtanu jelenlétében.

Azonkívül halált csak a legsúlyosabb vétkekre szabtak, ezek a hon- és felségárulás és a gyilkosság; a többi kihágást fogház, börtön büntetéssel vagy pénzbírsággal torolják meg, ezeket a büntetést nagysága szerint hosszabb, vagy rövidebb időtartamra, kisebb vagy nagyobb összegre szabja a törvény.

A jelenleg divó halálbüntetések következők: az Osztrák Magyar-Monarchiában, Oroszországban és Angolszágban a kötélt általi halál, Német és Franciaországban ellenben fejesztés. De e kimondott halálos ítélet ma már a mivelt államokban csaknem mindenesetben legfelsőbb kegyelem útján élet-hosszjában tartó fegyházbüntetésre változtatják.

Dr. R. R.
(Magyar Családi Lapok.)

napról-napra gyarapítja, juból kell szervezkednie.

Ki kell mondania, hogy teljes igyekezetrel rajta lesz megtakarítani a filléreiből, — azonban önképzése feltételeinek megrovíditása nélkül — egy tartalék tőkéi gyűjteni; mely által állandó fennmaradása és ténykedése biztosított.

Igyekeznünk kell az eszmének megnyerési a velünk rokon tagegyületek, és ha, mint reménylünk, a helyzet komolyságát többen is belátják, az esetben velünk társulni, alakítani egy külön kisebb szövetséget oly czélból, hogy a bizonyosan, megnyerendő és ez ideig sokszor nélkülözött: hazai jeles szerzőköt, egyesült erővel, közös költségen újabb hazai termékeket beszerzve — azokat betanuljuk.

Ily módon, azt hiszem, hasznosabb szolgálatot tesznek a hazai dalművészet emelésére és a magyar zeneirodalom terjesztésére. Az ily czélra fordítandó áldozat dusan fog kamatozni jól felfogott nemzeti szellemben, míg ez ideig bizony a zeneirodalom hazánkban elég terméketlen talajban vegetál.

Ha több együletek ezen eszme körüli csoportosulának, az esetben az ekkép külön alapszabályok szerint szervezkedő kerületi vagy vidéki dalegyületek csoportja az országban működés elérhetése végett előállítana egy teljesen díj nélkül tiszteletből szolgáló kevés tagu kormányzó testületet, s elhatározná, hogy akár évenként akár két évben a csatlakozó dalegyületek székhelyein előhaladásukat bemutatták, rövid párnapi időre összejönnének, minden nagyobb apparatust és sok hasznos költséget nélkül nyilvános előhaladásokat rendeznének, — melyeknek tiszta jövedelme a résztvevő tagegyületek utazási költségeinek fedezésére fordítatnék; mert hiszen nem lenne sok kiadással járó központi kormányzat, mely a jövedelmet számadás nélkül felemészte.

Erős hitem és meggyőződése, hogy ha ez eszme elfogadatik, orvó-olva lesz a felbomlással fenyegető baj, — gyarapodnak az együletek anyagilag, biztosíthatják fennállatásukat, képezhetik önmagukat, gazdag repertoirt szerezhetnek, szolgálják saját közönségüket, művelik a nemzeti dalt, a működő tagok nem fárasztanak ki ok és cél nélkül, tér nyílik alig valami költséggel, előhaladásukat rövid időközökben nem csupán saját közönségük előtt bemutatni, ez által meg van nyitva az ut a valódi nemzeti versenyre és a dalártestvéri érintkezés a kevés számú tagegyületeket oly közel viszonyba hozza, melyből a dalművészetre valódi üdv származik, míg az eddigi rendszer mellett legtöbbször oly hidegek a különböző együletek tagjai egymáshoz, mintha nem is ugyanazon hazának volna gyermekei.

Mielőtt ezen előterjesztésemet, helyesebben indítványomat berekesztésem nyilatkoznom kell azon önként felmerülő vádra, mintha ezen tervezettemmel az országos dalegyületeknek feloszlását, megszűntetését céloznám. — Legtávolabbról sem, nálammal senki nem óhajta jobban, hogy a magyar dalművészet fejlődése imponas, tehát országos minőségben is felmutattassék, hogy ezáltal nemzetünk a dalművészet terén is a művelt népek sorába magának méltó helyet követeljen és kiérdemeljen, amde éppen azért mert jelen szervezet mellett azt elérhetők nem látom, az országos dalárszövetséget is újalakpon szervezendőnek tartom, a pécsi dalárszövetség arról győződtem meg, hogy nekünk két évenkénti, országos dalárszövetség nem kell, és majd hosszabb idő talán 10 év múlva az ország fővárosában megtartandó dalárszövetség oly imponas lesz, mint volt az 1865. évi, melyet külföldiek is élvezettel látogathattak, és hogy ezt elérhessük, meg kell az egyes tagegyületeknek szilárdulni, különben, ha az alkotó elemek bomlásnak indultak, félt, hogy az egész szövetség épülete összerokad.

Ha tér és alkalom nyílik, ide vonatkozólag is előadom szerény nézetemet és észrevételeimet, de ahoz multhatatlan anyagként szükséges a dalárszövetségnek miskolci és pécsi bevételi felől készitendő számadás ösmereit, melyek közül sajnos hogy Pécsen még az első sem láthatuk.

Ajánlom szerény indítványomat az igen tisztelt választmánynak nagybecsű figyelmébe.

Lengyel Imre.

a debreczeni dalegyület alapító tagja.

Hajdumegye őszi rendes közgyűlése.

Debreczen 1886. szept. 27.

Hajdumegye törv. hatósági bizottsága ma kezdett meg őszi rendes közgyűlést s a terjedelmes tárgysorozat legfontosabb pontjait ma le is tárgyalta. A biz. tagok szép számmal jelentek meg.

A terembe lépésekor éljenzéssel fogadott Dédenfeld József gr. főispán üdvözlő a megjelent biz. tagokat; felhívja figyelmüket a jelen közgyűlés tárgyait nagy halmazára, melyből különösen kiemeli a vármegye jövő évi költségvetését; és kikéri az ő szíves érdeklődését.

Oláh Károly I. aljegyző felolvassa az alispáni jelentést az év eddigi 8 hónapjáról. A jelentés, — miután az egész évről szóló jelentés terjedelmes alakban el fog készíttetni és a biz. tagok közt kiosztatni, csak vázlatos áttekintést nyújt a vármegyei életéről; röviden összegezi azokat,

melyek havonta a közgyűlésein mint hivatalos tettek s melyeket lap sen közölt. A jelentés központiak és külsők folytán a pénz- és ügyben volt, az árverészek találatot. A tanács eseményként tünteti Nánás és Szoboszló in ros intézkedést tette még ezen évben felállí kedvezőnek mondható volt ros; hanem a a jószágirtóknak te közmunka váltásig folyt be, hogy az a felősséget ki kellett menyesköl a kalászos mennyiségileg ki nem len megsemmisült. D alakítása a felsőbb ment k-resztül. Az álcenztől különválva, Na jól sikerült. A jegyzőtörtént, a biz. tagok k meg.

E jelentés tudomásaolatban az állandó folytán elfogadott a a kimerült, s a fedezésére nem képszállási pénz adó vetessék k után 35%, a pedig 1.6 százalék s i 36 kr. létszen kiveten adó kivételése h a betegápolási is és p dig az összes.

E tárgynál felsőtre vonatkozólag O tag és a jelentést hian nem tünteti fel, hogy a mel volt nádudvari je általa kezelt iuségek k rálvén fel, a vármegye kedés történt az iránt, sodást ne szenvedjen.

R á s ó Gyula alag válaszója, hogy a bíró mindjárt a nevezéjan zárlat alá vette a gálatok még folynak s állapítani s jelezni mé.

E felszólalás toly hogy a jövő közgyűlés vizsgálat eredményéről.

C z i a c i g n interpellál, hogy Fehémértékelésitől ellen által elhatározott alispnye is miért nem lett jelentve.

R á s ó Gyula alhrgy a bősztörvényi jelentés csak tegnap este s így a tárgysorozat bevévni.

A közmunka és kóter leir a vármegyéhez, debreczeni könt kiépízt 100,000 frntnyi 0 részvényekre való befekreczen s e e g y v a s u t e n e z e v a l o elvileg semmi kifogása sítja a vármegyét, hogtényleges megkezdésekor zönségének amaz összege határozata végleges jóvfelterjesztések és együtt az emittt összeg egyseben lesz-e kifizetendő. tudomásul vétetett s a n kodásul fog szolgálni.

A közmunka és kAdler Farkas és társai feloldván a multhóban a közmunka megváltására az állandó választmány tehát most a közgyűlés k az í g á s, m i n t a k m á r a z 1887 dik év jan.

b e n é s t e l j e s e n l e z s é s k i v e t e l n é k k i k é d e a közmunka váltás s z á l l i t a t i k m e g p e i g á s p a p s z á m m e g v á l t á s e g y k é z i n a p s z á m o p e d i g t i k m e g. M i n t h o g y p e d i g a m e g y e i k ö z m u n k a s z a k i t a n d ó l e z s i a s z a b á l y b i z o t t á s g u t a s i t t a t i k, h o g y g y ű l é s i g e z e n á t a l a k i t á s t L é v a y M á r t o n á l i n d i t v á n y t e z s a z i r e k a v á l t á s g y e z e n n a g y n y i a t a l a k u l á s a k o r e g y k i, m e l y j a v a s l a t o t k é s z i t a v á r m e g y e e g e z t e r ű l v e z e t k i e p i t é s e r ű l.

R á s ó G y u l a a n e k i i s s z a n d á k a v o l t i l y e r e l é, d e c s a k i s a k k o r, h u r á s a k o r k i t ű n i k, h o g y a m e n n y i b e v e t e l r e l e h e t s z

Végül Dégenfeld pán azon követítő indiv hogy h az összeírás után leg mutatkozik, tyezen s g j a v a s l a t o t a n a k m i l n á l á s a i r á n t s e g y u t t a l a t o n m e g b i z a t t a k, h o g y a

jából kell szervez-

hogy teljes igyekezet-
adó állásból, —
eleinek megőrződése
két gyűjteni; mely
az ténykedése biz-

eszmének megnyer-
eteket, és ha, mint
melységeit többben
is társulni, alakítani
tkezetet oly célból,
nyerendő és ez ideig
zai jeles szerzők
ltségeit újabb hazai
zakokat betanuljuk.
em, hasznosabb szol-
dalművészet emel-
adalom terjesztésére.
áldozat dusan fog
nemzeti szellembe,
meiradalom hazánk-
ában vegetál.

ezen eszme körül
ben az ekkép kü-
t szervezetű kerü-
tek csoportja az ös-
se végett előállítana
iszteletből szolgáló
estületet, s elhatá-
ként akár két évben
székfoglaló előha-
rúvdi párnapi időre
gyobb apparátus és
nélkül nyilvános-
nek, — melyeknek
zavető taggyűlések
zésére fordítottak;
ok kiadásával járó
a jövedelmet szám-

győződés, hogy
orvolya lesz a
— gyarapodnak
iztosíthatják feun-
magukat, gazdag
szolgálat saját kö-
mzeti dalt, a mű-
nak ki ok és cél
valami költséggel,
többben nem csu-
ított bemutatni, ez
ut a valódi nemes
eri utkezes a ke-
ly közel viszonyba
ezetre valódi üdv
rendszer mellett
a különböző egy-
mintha nem is
nak gyermekei.

esztésem, helye-
kesztésen nyilat-
elmerülhet vásra,
l az országos da-
tát, megszűntetését
ról sem, nála
hogy a magyar dal-
s, tehát országos
sek, hogy ezáltal
terén is a művel-
tő helyet követel-
tőppen azért mert
elérhetőnek nem
övetséget is új al-
om, a pécsi dalin-
meg, hogy nekünk
lunapély nem kell,
10 év múlva az
rtandó dalárúne-
t volt az 1865 ik
lvezettel látogat-
suk, meg kell az
ardulni, különben
snaak indulni, fél-
pülete összerakad-
k, ide vonatkozó-
ketemet és észre-
atlanul anyagként
miskolci és pécsi
zamadás ösmerete,
Pécson még az

nyányomat az igen
nagybecsű figyel-
Imre.
let alapító tagja.

rendes köz-

1886. szept. 27.

tósági bizottsága
s közgyűlést s
legfontosabb pont-
biz. tagok szép

éljenzéssel foga-
tospán üdvözi a
hívja figyelmüket
ak nagy halm-
emeli a vármegye
kikéri az ő szí-

zú felolvassa az
az év eddigi 8
miután az egész
jedelmes alakban
tagok közt ki-
ekintést nyújt a
összegezi azokat,

melyek havonta a közigazgatási bizottság
állásán mint hivatalos jelentések előterjesz-
tek s melyeket lapunk is mindig részlete-
sen közölt. A jelentés szerint a tisztikar,
központiak és külsők pontossága, szorgalma
folytán a pénz- és ügykezelés a legjobb rend-
ben volt, az árvapénztárnak kezelése hűség-
sen találtatott. A tanügy terén legnevezetesebb
eseményként tünteti föl a jelentés, hogy
Nánás és Szoboszló intézkedést tettek az ipar-
os intézkedést tettek az iparos iskolának
még ezen évben felállítására. Közegészségügy
kedvezőnek mondható; állategészségügy sem
volt rossz; hanem a legelők elszáradtak, mi
a jószágtartókak tetemes kárt okozott. A
közmunka váltásig tartozások oly rosszul
folytak be, hogy az előjárókra a személyes
felelősséget ki kellett mondani. A mező term-
vényeknél a kalászosak minőségileg jók, de
mennyiségileg ki nem elégítők, a tengerisok he-
lyen megemissit. Dorog nagy községgé át-
alakítása a felsőbb helyen mindez ideig nem
ment keresztül. Az állami lódíjazás, Debre-
centől különválva, Nánáson tartatott meg s
jól sikerült. A jegyzői karban négy változás
történt, a biz. tagok közül pedig ötven haltak
meg.

E jelentés tudomásul vétetett, ezzel kap-
csolatban az állandó választmány javaslata
folytán elfogadtatott a közgyűlés által, hogy
a kimerült, s a reá várakozó terhek
fedezésére nem képes katonai be-
szállási pénztár javára pó-
tadó vetessék ki és pedig a házá-
d után 35%, a többi adónemek után
pedig 16 százalék s így összesen 10931. frt.
36 kr. létszen kivetendő. Hasonlóképp pó-
tadó kivetése határozatott a be-
betegápolási pénztár javára
is és pedig az összes adónemek után 1%.

E tárgynál felszólalt az alispáni jelen-
tése vonatkozólag. Osváth Ferenc biz.
tag és a jelentést hiányosnak találta, mert
nem tünteti fel, hogy az ügyilkos Nagy Sá-
mul volt nádudvari jegyző halála után, az
által kezelt ügyes kölcsönél hiányok me-
relvén fel, a vármegye részéről minő intéz-
kedés történt az iránt, hogy a községgé káro-
sodást ne szenvedjen.

Rásó Gyula alispán megnyugtató-
lag válaszolja, hogy a nádudvari főszolgá-
bíró mindjárt a nevezett jegyző halála órá-
ján zárlat alá vette annak iratát; a vizs-
gálatok még folynak s így büntényt meg-
állapítani s jelezni még nem lehet.

E felszólalás folytán alispán felhívatik,
hogy a jövő közgyűlésre adjon jelentést a
vizsgálat eredményéről.

Czincz Ignác pedig az irát
interpellál, hogy Fehér Gábor bűszörményi
mértékeltetés ellen vármegyei közgyűlés
által elhatározott alispáni vizsgálat eredm-
nye is miért nem lett ezuttal szintén be-
jelentve.

Rásó Gyula alispán válaszul adja,
hrgy a bűszörményi járásbírósgtól kért je-
lentés csak tegnap este érkezett be hozzá
s így a tárgysorozatba már nem lehetett
bevenni.

A közmunka és közlekedési minisz-
ter leír a vármegyéhez, hogy a b. újár-
debrezeni köut kiépítésére előirány-
zott 100,000 frtnyi összegnek, törz-
résztvényekre való befektetés mellett a de-
reczenesége egy kifizetés abonyi
vasut részére való megazavazása ellen
elvéig semmi kifogása nincsen; hanem uta-
sítja a vármegyet, hogy a vasut építésének
tényleges megkezdésekor hozzá a vármegye kö-
zönségének amaz összeget a vasutra megazavazó
határozata végleges jóváhagyás végett ismét
felterjesztessék és egyuttal ő értesítessék, hogy
az említett összeg egyszerre-e vagy részletek-
ben lesz-e kifizetendő. A miniszteri leirat
tudomásul vétetett s annak idején alkalmaz-
kodásul fog szolgálni.

A közmunka és közlekedési miniszter
Adler Farkas és társai felelőssége folytán
feloldván a multhóban tartott közgyűlésen a
közmunka megváltására hozott határozatot:
az állandó választmány javaslata értelmében
tehát most a közgyűlés kimondotta, hogy ugy-
az ígás, mint a kézi közmunka
már az 1887 dik év jan. 1-től fogva egész-
ben és teljesen megváltandó
lesz és kivétel nélkül készpénzben fizetendő;
de a közmunka váltásig ugyanakkor le-
sz állítottatik még pedig egy két fogatu
igás napszám megváltási összege 2 frtban,
egy kézi napszám pedig 60 frtban állapít-
atik meg. Minthogy pedig a határozat folytán
a megyei közmunka szabályrendelet átala-
kítandó lesz; a szabályrendeleteket készítő
bizottság utasítatik, hogy a legközelebbi köz-
gyűlésig ezen átalakítást tegye meg.

Lévay Márton ugyeazzen tárgy-
nál indítványt tesz az iránt, hogy a közmun-
ka váltásig-egy ezen nagy fontossága és elő-
nyös átalakításakor egy bizottság küldessék
ki, mely javaslatot készítse a közgyűlés elé,
a vármegye egész területére szóló köut ter-
vezet kiépítéséről.

Rásó Gyula alispán kijelenti, hogy
neki is szándéka volt ilyen indítvánnyal lépni
elé, de csak akkor, ha a közmunka össze-
írások kitűnik, hogy az újrendszer mellett
mennyi bevételre lehet számítani.

Végül Dégenfeld József gr. főisp-
án azon közvetítő indítványt fogadtatott el,
hogy h az összeírás után a bevételnél feles-
leg mutatkozik, tegyen a kiküldendő bizott-
ság javaslatot annak miként leendő felhasz-
nálása iránt s egyuttal alispán és Lévay Már-
ton megbíztattak, hogy a holnap folytatandó

közgyűlésre a bizottság megalakítására
névze egy névsort hozzanak javaslatba, mely-
ben a megye minden vidéke képviselve legyen.
A vármegye 1887. évi, közszemlére ki-
tett és senki által nem kifogásolt költ ség-
vetése, melynek tervezetét lapunk egyik
korábbi számában már részleteiben is
közöltük, a közgyűlés 46770 frt bevétel-
el és ugyanananyi kiadással elfogadta s jóváhagyás
végett felterjesztetik a belügyminiszterhez.

A törv. hatósági bizottság ez év elején
tartott egyik közgyűlésen megbízta alispánt,
hogy a vármegyei jótékony alapra pótdó
kivetés iránt adjon javaslatot. Az alispán
és az állandó választmány tekintettel a vár-
megye közönségére a jövő évben váró külön-
féle újabb, elkerülhetetlen pótdó terhekre,
ezuttal nem javasolják jótékony alapra pó-
tadó kivetését. A közgyűlés minden ellenve-
tés nélkül elfogadta a javaslatot.

Hosszabb időt vett igénybe a vármegyei
tisztí, segéd, kezelő és szolgásményezt tag-
jai, azok özevegyei és árva nyugdíjintézet-
ek — valamint a betegség vagy szellemi
fogyatkozás folytán munkaképtelenné vált
törvényhatósági tisztviselő, segéd és kezelő
személyzet tagjaival szemben követendő el-
járás módzatai iránt készített alapszabály-
tervezet elfogadása.

Az állandó választmány mindkét alap-
szabálytervezetet elfogadásra ajánlja és a
belügyminisztert feliratilag megkeresni indít-
ványozza, hogy tekintettel a fenfőg körülmé-
nyekre ezuttal engedje meg a vármegyé-
nek, hogy a pótdó kivetéséről, melylyel a
nyugdíjalaphoz kell járulni, egy későbbi, de-
cemberben tartandó rendkívüli közgyűlésen
határozzon.

Az alapszabálytervezet Sepsy Deszö
aljegyző olvasta fel. Holnap számunkban is-
mertetni fogjuk. A felolvasás után Lévay
Márton kijelenti, hogy ő nem fogadja el az
állandó választmány javaslatát, melyet sem
a közönségnek sem a tisztviselőkre névze
nem tart gyakorlatinak s azt indítványozza,
hogy az országgyűléshez intezzen a várme-
gye felirát a közigazgatási tisztviselőknek
az állam által való nyugdíjazása iránt.

Lengyel Imre elfogadja a sza-
bályrendeletet, ugy, a mint van.

Dégenfeld József gr. főispán
az országgyűléshez való feliratozást indoko-
latiannak jeleníti ki, miután most már orszá-
gos törvény kötelezi a vármegyéket a nyug-
díjintézet létesítésére.

Osváth Ferenc általánosságban
hozzájárul a szabályrendelet elfogadásához,
hanem a részleteknél nem mindenütt s indítvá-
nyozza, hogy alapos megismerés végett sok-
szorosított és részletes tárgyalása egy
rendkívüli közgyűlésre halasztassék.

Rásó Gyula szerint a szabályzat
ugy van készítve, hogy az már most azonnal
elfogadható. Szavazás törtévéen felállással,
a nagy többség nem kívánta, hogy a szabályzat
pontoként vétsessék tárgyalás alá. Osváth
Ferenc, Lévay Márton és Rosenfeld Mór-
némi és z. revétele és csekély módosítása
után mindkét alapszabályzat ugy a mint azt
az állandó választmány javasolta, elfogadta-
tott s az azt készítő bizottság megbízottat,
hogy a pótdóra névze a legközelebbi köz-
gyűlésig adjon javaslatot.

A nyugdíjintézet a következő év elején
lép életbe.

(Vége köv.)

Napi hírek.

— Kiténtetés. Olvasóink bizonynyal
kedvesen emlékeznek vissza Opris Péter
volt debreczeni táviradi főnökre ki minden
szép és hasznos társadalmi mozgalomban
részt vett, s megalakította a tisztviselő
egyesületét. Örömmel olvassuk hogy a jeles
férfiut magas kiténtetés érte. A hivatalos lap
a következő királyi kiziratozközi: „Szemé-
lyem körüli magyar miniszterem előterjesztése
folytán Opris Péter temesvári táviradi
igazgatósági titkárnak, kitűnő szolgálata el-
méréséül, a koronás arany érdemkeresztet
adományozom. Kelt Leibien-wielkben 1886
évi szeptember hó 10 én. Ferencz József s. k.
Br. Orcey Béla s. k. Ugy halljuk hogy a
debreczeni tisztviselői egylet üdvözlő
iratot küld a kiténtetettnek.

— Halálozás Öv. Berghofer Istváné,
szül. Budaházy Jozefa, mint édes anyja;
Berghofer Akos, István neje S z o c s R o z a
Ida, férj. Budaházy Albertné, Rafael, s az
összes rokonok nevében is mély fájdalommal
tudatják szeretett leánya és nővérek, néhai
BERGHOFFER IRENNÉK folyó hó 26-kán
este fél 10 óraker, élete tizenhét évében,
2 heti szenvedés után történt elhunytát.
A kedves halott földi maradványai folyó hó
28-án, délután 5 óraker fognak a róm. kath.
szertartás szerint Csapó-utca 359. számú
házról, az örök nyugalomnak átadatni. Mely
végtszességét tételre az elhunyt barátait s
rokonainkat szomorodott szívvel meghívjuk.
Debreczen 1886 Szeptember hó 27. Az örök
világosság fényeskedjék nekik.

— Nyílt köszönet. A debreczeni ipar-
osifjuság önképző és betegsegélyező egylete
által rendezett dal estélyen következő felül-
fizetések történtek: Huber József 1 frt, Ló-
rincskák László 1 frt, Pájer József 80 kr.,
Jóna Dániel 1 frt 10 kr., Horvát János 1 frt
10 kr., Riesz Károly 1 frt 40 kr. fogadják
hálás köszönetünket az egylet nevében. A
rendező bizottság.

A főiskola köréből. A jog hall-
gatók segítő egyesületének választásait,
melyek ellen az egylet tagjainak egy része,
a Fekete-párt felebbezett, a tanárok szom-
bati gyűlésén megerősítette. A hittan-
szaki önképzőtársulat következőleg
alakult meg: Elnök: Szentgyörgyi
Kálmán esk. felügyelő; alelnök: Papp Gusztáv
4 th., ki egyszersmind pénztárnok is.
Főjegyző: Nagy Gyula 3 th.; aljegyző és
titkár: Dulházy István 3 th. Lapszerkesz-
tők: Papp Gusztáv és Csapó Péter 4 th.
Választmányi tagok: Kövendi Dénes esk.
felügyelő, Holkó József 4 th., Csécsi Miklós
3 th., Tóth József 2 th., Csáky Béniámin
1 th. A magyar irodalmi önképző-
társulat tegnap délelőtt tartotta
alakuló közgyűlést Geresi Kálmán felügyelő
tanár jelenlétében. Tisztviselőik megválaszt-
tattak: Elnök: Szabolcsa Mihály, főjegyző:
Mindszenti Imre 3 th., pénztárnok: Técsi
József 3 th., titkár: Tóth István 3 th., lap-
szerkesztő: Csapó Péter 4 th. A szavazati
szakosztály megalakítására kiküldetett: Szabó
János. A társulat Zoltay Lajos indít-
ványára elhatározta, hogy ha a társulat
pénzügyei megengedik, belép az E. M. K.
E. tagjai közé. A választmány megbízottat,
hogy a pénztár erejéhez képest fogantossítsa
a gyűlés határozatát. Ezuttal a gyűlés iro-
dalmi szakosztály-gyűléssé alakult át s jegy-
zőül megválasztott: Szolnoki Gergely 3 th.,
választmányi tagokká: Nagy Kálmán 4 th.,
és Boldizsár Kálmán 7. o. A hittan-
szaki tanuló segélyegyle-
tében pedig következőleg alakult meg a
tisztikar: Elnök: Sás Béla szenior (hiva-
talból); alelnök: Szentgyörgyi Kálmán esk.
felügyelő; pénztárnok: Veres Bálint 4 th.;
ellenőr: Holkó József 4 th.; jegyző: Papp
Gusztáv 4 th. Ezeken kívül minden évről
választatott 2-2 választmányi tag.

— A „Debreczen” újabb időben ren-
desen — talán hogy olvasó közönsége jobban
élvezhesse — és szombati számában is össze-
szidja a város tisztviselőit hogy csak a „Deb-
reczeni Ellenőr”-ben teszi közbe hivatalos mi-
nőségű közleményeiket, s a Debreczen min-
dig az „Ellenőr”-ből kénytelen azt másnap
vagy harmadnap átszedgetni. Figyelmeztet-
jük laptársunkat, hogy a saját élehetetlenségét
ne rója fel mások büniül. Azokat a közlemé-
nyeket mi mind a magunk utánjárása foly-
tán szereztük, s bizonynyal a „D-n” is meg-
szerezhette volna. Érdekes ez alkalomból
felemlíteni, hogy midőn a multkor egy köz-
lemény miatt, melyet szintén a mi lapunkból
vett át, hasonló kifakadást tett, nem tudta,
hogy mi ama hirdetményt falragaszokról írat-
tuk le, mikor az már közzététetett. — Egy
kicsit több körültekintést, és szorgalmat, s
s akkor mindjárt kevesebb lesz a panasz az
ártatlan tisztviselők ellen.

— Gyászjelentés Kazinczi Géza, neje
és gyermekei: Miklós, Sarolta, Ilona, Mária;
továbbá Kazinczi Béla, neje és gyermekei:
Béla és József szomorodott szívvel tudatják
édes anyuknak, illetve anyósuknak és nagy-
anyjuknak Kazinczi és Alsó Regmeczi KA-
ZINCZY VIKTORNÉ szül. Mieske és Nagy-
váradi Bakanyi Idának, élete 73-rik évében,
folyó Szeptember hó 25-én délután 5 óraker,
az utolsó szentségnek ájtatos felvétele után,
szívühdés folytán bekövetkezett gyászos el-
hunytát. — boldogultnak földi maradványait
f. 27-én déluán 3 óraker, fognak a róm. kath.
anyaszentegyház szertartása szerint, Szent-
Anna-utca 2535. számú lakásából, a Szent-
Anna utczi kőszirkertben örök nyugalomra
tétetni. Az egésztestől szent mise-áldozat pe-
dig f. hó 28-án reggeli 9 óraker fog a deb-
reczeni róm. kath. szentegyházban az Urnak
bemutatatni. Mely végtszességétélre aro-
kainakat, ösmerősseinket bánatos szívvel meg-
hívjuk. Debreczen, 1886. Szeptember 26. Béke
lengjen porai felett!

— Lövészet. A szept. 26-án tartott lö-
vészet eredménye. Díjat nyertek: legjobb-
mely lövéssel Br. Mansberg 1 db. 2 frtos
tallért, legtöbb körülövessel Kovács Gyula 1
db 1 frtos tallért.

— Dohánytermelők figyelmébe. A
kincstári és kivitei dohány termelők ez
idei termésének előirányzatára következő
határ idők tüzetnek ki. u. m. A város-
hoz tartozó újföldek és vakkéri pusztán
folyó évi október hó 6-7. P. all. pusztán
okt. hó 8-9. Szepes, Ebes, Ondód pusztán
okt. 10, 11, 12, Hegyes, Elep, Alomzug pusztán
ugyanazon hó 13, 14, 15 napjai. Felhi-
vatnak az érdekeit termelő felek, miszerint
a célba vett, hivatalos eljárásnál személye-
sen vagy megbízottjaik által jelen lenni any-
nyál inkább el ne mulassák, mert távol lá-
tók, a pénzügyőrség el járásában való meg-
nyugvásnak és ugy fog tekintetni, hogy
utólag tesendő kifogásaikról le mondanak.
Debreczen 1886 szept. 27. A mező rendőr
alkapitányság.

— A debreczeni daleylet közgyű-
lése. A debreczeni daleylet tegnap délután
rendkívüli közgyűlést tartott, melynek egye-
dül tárgyat Lengyel Imre egyleti díszelnök
egy nagy fontosságu indítványa képezte. Az
indítvány a helybeli, sőt a hazai özs s dal-
egyletek ujonnan szervezését célozza s
így országsszerte nagy felűnést fog kelteni.
Az indítványt mely a közgyűlés általt, egy-
hangulag elfogadtatott, lapunk más helyén
egész terjedelmében közöljük. A választmány
véleményezése folytán az indítvány minden
hazai daleylethez megküldetik és azok nyil-
latkozatra szözlittatnak fel; illetve a nagy
reformáló indítvány feletti tanácskozás vé-

gett egyes vidékeként az egyletek valamely
központi helyen értekezletre lesznek összehi-
vandók. Mindeme teendők keresztül vitele a
díszelnök, elnök és jegyző közbejöttével a
választmányra bíztatik. Közgyűlés után vá-
lasztmányi ülés tartatott, hogy a Hiteessy
Lajos volt karnagy lemondása folytán meg-
üresedett hely betöltessék. A választmányi
tagok osztatlan bizalma Mácsai Sándor, a
főiskolai énekkar kitűnő karmestere iránt
nyilvánult, kivel a választmánynak korábbi
megbízatása folytán Márk Endre egy-
elnök Torday Gábor és Pápay János vál-
tagok már értekeztek is, de teljes megál-
podásra nem juthattak. Ha azonban ez si-
kerülni fog (biztosan reményelhetjük, hogy
sikerülend, mert a nézet eltérés igen igen
csekély) az esetben Mácsay Sándor megvá-
lasztottnak fog tekintetni. Végül Maróczy
János a legközelebbi közgyűléstiszteletbeli
igazgatóvá kiáltottat.

— Nagy Várad virilisei között, a
mint azok névsorát az ottani igazoló választ-
mány összeállította, első Ipolyi Arnold püs-
pök 2167 frt, utolsó Schütz Albert 396 frt.
adóval.

— Tüzoltói szemle ut. Az országos
tüzoltó szövetség elnöksége az ősz folyamán
nagyobb szemle utra indul s megtekinti Bi-
har, Szabolcs, Szilágy, Kolozs megyék azon
egyleteit, melyek az országos szövetségben
benne vannak. Szövetségben kívüli egyletek
nem részesülnek a látogatásban.

— Nagy tűz a Sárretn. Lapunkban
már említettük azon nagy tűzvészt, mely a
Sárretn napok óta dúl. Újabb értesülésünk a
következő: A tűz visszatartóhatatlanul terjedt
az u. n. Nagy-Sárretnek már művelés alá
vett, de még tözegecs talaján. Még pedig a
hol a felület kevésbé posványos, ott alig
1-2 centiméter mélyre hatol a tűz, de más
hol egy méter, sőt még vastagabb terje-
delemben is pusztít. E terjedésre a szombék
föld különösen jó talajt szolgálat s ezért tal-
rohamosan a tűz rétről-rétre. A tengeriből,
burgundiból és a még betakarítatlan széná-
ból eddig is igen sok égett el. S e fenyegető
veszély elől csak egy mód van a menekülésre
az árok húzás. De a mit ezzel megmentenek,
elrontja a szél, mely még tetézi a bajt, mert
felkapja az égő üszköt s átveti az árkon. E
hó 22-én már csendesült az idő s a lanyha
eső is sokat használt. V a t a y Géza szent-
gábori intézkedése folytán 50 munkás ment
birtokára, hogy azt megmentsék a tűzveszély-
től. Eddig 1000 holdnyi területen égett s re-
mélhető, hogy a tűz nem is fog tovább ter-
jedni.

— Schlein Károly Budapestről fel-
tűnést keltő ujmosságait, valamint vasmán-
gorló-gépeit, pár nap múlva helyben befogja
mutatni és próbamosásokat fog eszközölni.
Bövebhat a falragaszok.

Az „Anker.” A legutolsó évi zárlat sze-
rint a halálesetre nyereménynyel biztosítottak
az évi díj 24%-kát kapják osztalékképpen.
Az 1885. évben lejárt gyermek-biztosításokra
(E. táblázat) 37.2%, nyereményosztalék esik,
s így minden biztosított 1000 frt helyett
nyereménynyel együtt 1372 frt fizetett. —
Folyó évben Augustus hónapban 6:0 bevallás
1.361.885 forint összeggel lett benyújtva.
Kiállított 558 szerződés 1.231.772 frt tö-
kéről. 1886. január 1-től benyújtott 5680
bevallás 13.869.315 frt összeggel és kiállított
5333 szerződés 13.025.669 frt tőkérel. —
A biztosítási állomány 1885. végével 73928
szerződésben 146 millió 605.064 frt volt.
Fenállása óta a társaság lejárt biztosítások
után 40 millió forintot fizetett. — Díjtáblá-
zatok és felvilágosítások a magyarországi
vezérigynökségnél Budapest, V., Gizella-ter
6. sz. alatt nyerhetők. 1886. november 1-től
Dzák-ter 6. sz. a társulat saját házában.

Legujabb.

A „Debreczeni Ellenőr” eredeti távirata.

BUDAPEST, szept. 27. Kemény
Gábor báró tegnap vett búcsút minisz-
teriumától. Baross Gábor államtitkár
meleghangú beszédben búcsuzott el a
minisztertől, mire a miniszter szintén
melegen válaszolt.

BUKAREST. Tegnap a szabadelvű
párt gyűlést tartott, melyen Bratiáno
a kormány iránt teljes bizalmát fejezte
ki, s a népzatgató megbüntetését kívánta.

SZOFIA. Kaulbars megérkezésekor
az őt üdvözlő személyiségek előtt kije-
lenté, hogy Oroszország óhajlja hogy a
pártok közt megegyezés jöjjön létre.

— Kaulbars nem tartja időserűnek
a f e j e d e l e m választó nemzetgyűlés
azonnali összeülését, mert a kedélyek
még nagyon izgatottak. A kormány jól
tenné, ha a compromittáltakat szabadon
bocsátaná és az ostromzárat megszünt-
etné.

Felelős szerkesztő és kiadó laptalajdonos
Vértesi Arnold.

Főmunkatárs: Karczag Vilmos.

KASZANYITZKY ENDRE

ELŐBB
KUHINKA I. K.

Debreczen

ajánlja úgy a helybeli mint a vidéki nagyérdemű közönségnek

**üveg, porcellán, lámpa, dísz,
háztartási és**

KONYHAESZKÖZÖKBŐL

dusan felszerelt raktárát a legjutányosabb gyári árak és pontos kiszolgálattal mellett.

Az őszi időnyre njonnan érkezett Ditmár-féle és hazai gyártmányu Tesztori-féle asztali és függő

Petroleum lámpák nagyraktárát

valamint ahhoz tartozó minden kellékeket, különösen Ditmár-féle szabaddalmazott nap-égőket, melyek minden régebbi köréző lámpához alkalmazhatók.

Egyszersmint az általánosan kitűnőnek elismert

Krakkói porcellán kályhákat is.

Képes árjegyzékekkel bérmentve szolgálok.

Tisztelettel

Kaszanyitzky Endre.

NEM KELL TÖBBÉ IRTÓZNI

a nagymosás kellemtelenségeitől, mert az eddigieket minden tekintetben fölülmuló legújabb szabadalmazott és a welszi kiállításon a legmagasabb díjjal kitüntetett

mosó- és facsaró-gépeink

segélyével egy személy egy nagyobb háztartás fehérszeműjét néhány óra alatt megerőteltetés nélkül HÖFEHERRE moshatja.

Főelőnyök: Rendkívüli kímélése a fehérszeműnek, szappan, munkaerő, fűtőanyag és időnek 75% megtakarítása. Egyszersmind ajánljuk legújabb vas mángorló-gépeinket rendkívüli csinos kiállításban, igen jutányos árak mellett. Abras árjegyzékek bővebb leírással ingyen.

SCHLEINZ KAROLY és TARSAI

magyarországi vezérképviselők, Budap-stről, VIII. ker. stáció-utca 47. szám.

Eladó birtok.

Debreczenhez 1 1/2 óra távolságra vasúton 350 holdas birtok igen jutányosfeltételek mellett eladó. Tudakozódhatnak Tótvölgyi Titusznál Csomaközön u. p. Szaniszló.

**Máriacelli
gyomorcsöppek.**

Kitűnő hatású szer

a gyomor minden betegségében.

Védjegy

Fülsimulhatatlan étvágyhiány, gyomorgörcs, rosz illatú leíleket, fel-fuvalás, savanyu felbőfés, köhika, gyomorhurut, gyomorgégés, homok- és darakopos, túlságos nyálkaképződés, sárgaság, undor és hányás föfajásai a gyomortól eredő, gyomorgörcs, szék-szorulás, a gyomornak ételekkel és italokkal való túlterhelése, gliszfák, lépmáj- és aranyeres bántalmak esetében. Egy üveges ára használati utasítással együtt 25 kr. Központi székülés által Krensterben 450 (Morvaország). Kapható minden gyógyszerárban. Óvást! A valódi máriacelli gyomorcsöppeket sokat hamisítják és utánozzák. A valódiság jeleül minden üvegnek piros, a fenti védjeggyel ellátott borítékba kell göngyölve lennie és minden üveghez mellékelt használati utasításon meg kell jegyezve lennie, hogy az Krensterben önkéntlenk könyvnyomdájában nyomtatott.

8936 P.

12 kj. 1886.

Hirdetmény.

Néhai Fijola Antal örökhagyó ingóságainak árverésen leendő eladása a debreczeni kir. törvényszék 8936 P./886 számú végzésével elrendeltetvén, az árverésnek Csapó u. czai 390. sorszámu Gombos féle háznál leendő foganatosítására határidőül folyó évi Októ er hó 12-ik napjának délelőtti 9 órája kitűzeik, hova és a mikorra venni szándékozők azon kijelentéssel hivatnak meg, hogy a vételár avonnal készpénzben lefizetendő.

Debreczen, 1886. évi Szeptemb. 24.

Nánássy László

kir. közjegyző

mint bírői megbizott.

UNGER ANTAL

vaskereskedése

Budapest, Petőfi-tér 4. szám görögépület, ajánlja a legnagyobb raktárát

vaskályhákban

fa, köszén, coaks fűtésére alkalmazva.

Meidinger-féle töltő és szabályozó kályha, ujonnan leszállított árakon.

Friedland alakú töltő és szabályozó kályha gyári árakon.

Kandalló köszörlők, esiszolt és fényezett márványlapok.

Takaréktűzhelyek közönséges fa- és szabadalmazott köszén és coaks fűtésére alkalmazott.

A kályhák pontos rajza valamint árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Vidéki megbízások pontosan eszközöltetnek.

ÚJ DIVATU BETÜKKEL GAZDAGON BERENDEZETT NYOMDA DEBRECZENBEN.

A „DEBRECZENI ELLENÖR”

legújabb és legdivatosabb betükkal
gazdagon felszerelt

KÖNYVNYOMDÁJA

DEBRECZENBEN SZECZHENYI UTCZA SIMON-ház

ajánlkozik mindezenemű nyomdai munka gyors, díszes kiállítására.

Községi és gyámi rovatos ívek hivatalos nyomtatványok

MINDEN ALAKBAN

ÜGYVEDI ES KERESKEDELMI NYOMTATVÁNYOK

falragaszok, körlevelek, gyászejelentések, levélfejek és levélborítékok.

báli meghívók, névjegyek füzetek és könyvek

a legjutányosabb árakon állittatnak ki.

VIDÉKI MEGRENDELESEK PONTOSAN TELJESITTETNEK.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.

szekesztőség és ki-
szó. lényei utca SIMON-ház
kereskedésével sze

HIRDETMEYNY

előfizetési pénzek és a kiadás
valamint a lap szellemi
minden közlemények

Bérmentetle: levelek csak i
fogadtatnak el

XIII. évfoly

Debreczen

B. Kemény Gábor
nizster lemondását. Ő
ter kiváló szolgálatán
lett elfogadta. Ez eli
meg is érdemelte telj
óta előbb mint belügy
tán mint kereskedelm
mint közlekedési minis
buzgalommal és odaa
azt a munkakört, m
Különösen mint ker
elévülhetlen érdemeke
tette figyelmét a gaz
den ágára, s alkotása
nyeit tapasztaljuk mi
től megvált, általano
sajnálkozás.

Nem politikai ok
közlekedési tárczától
késztették, ha nem ti
nyaira vezethetők vis
összén kijelentette, ho
gyik, de a minisztere
maradt, hogy keres
államvasutak igazgató
vált reorganizációját,
ját azon támadásokka
lyek a magyar államv
mu'asztásából eredt t
letkeztek.

Most, hogy a magyar
ganisatiója be van feje
sággal ujitotta meg ler
hogy a miniszterelnök
ő Felségének elfogada
teni.

Reméljük azonban
munkása marad politi
s a parlament tanácsk
teni fogja gazdag ta
közjavára.

Bár a népmozgá
készületei a szorosan
ók terén némi szünet
gáriában, a sophiai
lankadatlanul dolgoz
alakítás munkáján. El
ról azt a hírt jelentik
vivője kísérletet tett
gyarország, Olaszors
szág képviselőit egy
fellépésre megnyerni,
egyrészt a mi főconz
visszautasító, másrészt
zárkóztott magatartásá
dett. Így az angol p
ban majd mindenhol,
érkezett s elhatároza
meg, midőn semmit
a dolgok fejlődésén.
genstársainak ágya si
Az orosz kormány, n
került minden olyan l
kényes beavatkozásra
vetkeztetni, némi habo
a regenség törvényes
lépten nyomon rajta v
seknek kellemtelens
A magatartás magyara
végleges céljait elégg
Petersburger Zeitung
azt mondja, hogy: „fü
gáriát, elűztük a fejed
telme sincs tehát, hog
megtűnjük s továbbra
magunkat. Bulgáriána
lennie a bolgárok bele
annak ellenére.” Hogy
ismert lap illetén kiro
lamit, azt bizonyítja
csak constatáljuk, hog
még egyike sem beszé